

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ЗВО»

Компонента освітньої програми – обов'язкова (3 кредити)

Освітньо-професійна програма	Українська мова та література
Спеціальність	В 11.01 Філологія (українська мова та література)
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Кульбаська Олена Валентинівна – доктор філологічних наук, професор кафедри сучасної української мови https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=FyMFKPYAAAJ&view_op=list_works&cstart=20&pagesize=20
Контактний тел.	(0372)55-12-39
Е-mail:	o.kulbabska@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=4967
Консультації	середа з 16:00 до 17:00 (очні / дистанційні)

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Методика викладання української мови у ЗВО» спрямована на розкриття проблеми виформування нової гуманістичної парадигми освіти з акцентом на особистісні орієнтації, тенденції в розвитку мови, вимоги до мовнокомунікативної, соціокультурної компетенцій особистості, яка навчається та навчає впродовж життя.

Мета навчальної дисципліни: формування в магістрантів / магістранток уміння планувати навчально-виховний процес у закладах вищої освіти, створювати програмно-методичне забезпечення мовознавчих курсів, організувати і проводити різноманітні лекції, практичні й семінарські заняття з мовознавчих дисциплін, стимулювати науково-методичну творчість здобувачів вищої освіти з актуальних питань мовознавства й лінгводидактики.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ ФІЛОЛОГІВ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Тема 1	Методика вивчення української мови у вищій школі як наука й навчальна дисципліна.
Тема 2	Професіограма майбутнього викладача української мови в контексті освітніх реформ сьогодення.
МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ЗВО ЗА КРЕДИТНО-ТРАНСФЕРНОЮ ТЕХНОЛОГІЄЮ	
Тема 3	Навчання української мови в аспекті європейської кредитно-

	трансферної системи.
Тема 4	Традиційні й інноваційні форми, методи і прийоми викладання циклу лінгвістичних дисциплін у вищій школі.
Тема 5	Методичні аспекти проведення різнотипних лекцій з лінгвістичних курсів у вищій школі.
Тема 6	Методика підготовки й проведення практичних і семінарських занять, колоквіумів, консультацій.
Тема 7	Організація самостійної та індивідуальної роботи з української мови в ЗВО.

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються інноваційні освітні технології: інформаційно-комунікаційні, технології студентоцентрованого навчання; проєктна діяльність; традиційні та інтерактивні форми і методи навчання, серед яких: лекція-візуалізація, проблемна лекція, семінар-дискусія, самостійно-дослідницька робота, аналіз і рішення ситуативних професійно-методичних задач тощо.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: усне та письмове опитування, тестування, есе, творча робота, проєкт, презентація тощо.

Підсумковий контроль – екзамен.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf> ;
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf> .

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Закон України «Про вищу освіту». Закон від 01.07.2014 № 1556 -VII. Режим доступу : <http://vnz.org.Ua/zakonodavstvo/1111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu>

Стандарт вищої освіти України за спеціальністю «Філологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затверджений і введений в дію наказом Міністерства освіти і науки № 871 від 20 червня 2019 року. URL:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/06/25/035-filologiya-magistr.pdf>

Бабак С. В. Компетенція та компетентність як ключові поняття педагогіки. Роль педагогіки у формуванні фахових компетенцій студентів вищих навчальних закладів [Електронний ресурс]. *Актуальні проблеми педагогіки, психології та професійної освіти*. Київ, 2016. № 1. С. 59–68. URL: <http://reposit.unisport.edu.ua/bitstream/handle/787878787/2514/72606-151297-2-PB.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Бадер В.І. Електронна лінгводидактика: стан і перспективи [Електронний ресурс]. *Education and Pedagogical Sciences* («Освіта та педагогічна наука»). Луганськ, 2012. № 2 (151). С. 34–43. URL: <http://299.pedagogicaljournal.luguniv.edu.ua/archive/2012/N2/index.htm>

Бібліографічний покажчик праць науковців Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України (2008–2013 рр.) [Електронний ресурс] / [упоряд. Л.Н. Штома]; бібліограф. ред. Л.Н. Штома; наук. ред.: І.А. Зязюн, Н.Г. Ничкало, О.М. Отич. Чернівці: Зелена Буковина, 2013. 435 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/2445/1/Pokazhchik_prats_2008-2013_rr_versiya_28_10.pdf

Копусь О. А. Зміст та організація процесу формування фахової лінгводидактичної компетентності майбутніх магістрів філології. *Науковий вісник Донбасу*: електронне наукове видання. № 1(17). 2012. URL: http://almater.luguniv.edu.ua/magazines/elect_v/KN17/12koammf.pdf

Кульбабська О. Робота з перекладними текстами як засіб виформування синтаксичної компетентності студентів-філологів [Електронний ресурс] // *Стратегічні напрями розвитку сучасної української лінгводидактики*: колективна монографія / за ред. Е. Палихати, О. Петришиної. Тернопіль: Підручники і посібники, 2021. С. 183–193. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/19644/1/18_Kulbabska.pdf

Кульбабська О. Тестові технології оцінювання професійної компетентності майбутнього вчителя-мовника. *Актуальні питання суспільно-гуманітарних наук та історії медицини*: збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернівці, 17–18 березня 2022 р.). Чернівці: Буковинський державний медичний університет, 2022. 183 с. С. 121–122. URL: <http://dspace.zsmu.edu.ua/bitstream/123456789/17199/1/c75-76.pdf>

Кульбабська О. Новітня дидактика: особливості вступної онлайн-лекції із синтаксису для студентів-філологів. *Модернізація мовно-літературної освіти: досвід, проблеми, перспективи*: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції педагогічних, науково-педагогічних працівників та студентів (м. Чернівці, 21–22 лютого 2022 р.). Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2022. С. 135–138. URL:

https://kulbabska.com/images/articles/pdf/2022_chernihiv_collection_of_theses.pdf

Кульбабська О., Семенов О. Формування м'яких навичок студентів-філологів у міжрегіональному проєкті з інфомедійної грамотності [Електронний ресурс]. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології: наук. журнал* / голов. ред. А. А. Сбруєва. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. № 4 (108). С. 231–248. URL: https://pedscience.sspu.edu.ua/?page_id=3956

Кульбабська О. В., Шатілова Н. О. Крок у професію. Методика викладання української мови у вищій школі: навч. посібник. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім.

Ю. Федьковича, 2022. 384 с. URL: <https://kulbabska.com/news/na-knyzhkovii-polytsi/715-krok-u-profesiyu-metodika-navchannya-ukrajinskoji-movi-u-vishchij-shkoli>

Кульбабська О. В., Шатілова Н. О. Основи мовознавчих досліджень (модульний курс) : навч. посібник / О.В. Кульбабська, Н. О. Шатілова. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2016. 344 с.; URL: https://kulbabska.com/images/catalog/pdf/study-materials/Kulbabska.com--Posibniki--Osnovi_movoznavcih_doslidzen_2016_rik.pdf

Лейко С. В. Поняття «компетенція» та «компетентність»: теоретичний аналіз [Електронний ресурс]. *Педагогічний процес: теорія і практика*. 2013. Вип. 4. С. 128–135. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pptp_2013_4_15

Нікітіна А. В. Ознайомлення студентів-філологів з основними поняттями педагогічного дискурсу. *Науковий вісник Донбасу*: електр. наук. вид-ня. 2010. № 1(10). URL: http://alma-mater.luguniv.edu.ua/magazines/elect_v/NN10/10_yovspd.pdf

Петренко С. І. Аналіз понять «компетенція» та «компетентність» [Електронний ресурс]. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2013. № 2 (28). С. 288–295. URL:

<https://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/2939/1/Analiz%20poniat%20%C2%ABkompetentsiia%C2%BB%20ta%20%C2%ABkompetentnist%C2%BB.pdf>

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Методика викладання української мови у ЗВО» висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни

https://media.chnu.edu.ua/media/4wyoontc/rp-mvuml-v-zvo.pdf?_gl=1*1e4aki0*_ga*MTUxNDI3OTUwNC4xNzE1MzI0Nzg1*_ga_Q6273NZQ6Z*czE3NzM5MjQxMjUkbzYzJGcxJHQxNzczOTI1MDQyJGo1MyRsMCRoMA..